

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО
„ХАН АСПАРУХ“ гр. ИСПЕРИХ**

Утвърждавам

Директор:.....

/ Сали Назир

Програма за превенция на ранното напускане на училище

2024 / 2025 год.

Настоящата програма е приета на заседание на Педагогическия съвет
с Протокол №15/13.09.2024г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици е изработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020” и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование, насочени към осигуряване на всички ученици на възможности за най-добър старт в живота.

ПРИНЦИПИ

Водещите принципи при разработване на настоящата Програма са законосъобразност, партньорство, кохерентност, прозрачност, устойчивост на резултатите, иновативност, отчетност, мониторинг и контрол. Отчитането на изпълнението на Програмата ще се извърши в срока на отчитане на националния План за изпълнение на Стратегията въз основа на анализ за въздействието и планиране на последващи корективни мерки. Програмата е отворена система и подлежи на актуализиране по реда, по който е приета.

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици кореспондира с темата за включващото образование като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване. Базира се на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в

образователния процес

- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване

ВИЗИЯ

Програмата за превенция на отпадане се основава на иновативно, гъвкаво и лично ориентирано обучение:

- учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности

- да се изградят като свободни и морални личности, способни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество
- да развиват творческите си заложби и способности
- да изградят умения и навици за здравословен начин на живот
- училището да се утвърди като конкурентноспособен и привлекателен център за всички ученици от района, подлежащи на обучение

Визията на ПГСС „Хан Аспарух” гр. Исперих като училище, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепа за деца и ученици, застрашени от отпадане, която осигурява пълноценна личностна реализация в училищния живот, се фокусира върху:

- разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците
- съчетаване на класно-урочни, извън-урочни и извънкласни форми на обучение и възпитание
- работа с талантиливи деца
- работа с деца в неравностойно социално положение
- работа с деца с различна етническа принадлежност
- уютна и функционална образователна среда

И Д Е Н Т И Ф И К А Ц И Я Н А П Р О Б Л Е М А

Отпадането на ученици от училище е не само социален, но и педагогически проблем.

Причините за това са комплексни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда, а от друга и в педагогическата колегия. Голям е броят на отпадналите ученици в нашето училище, също се появи една друга категория ученици, които са застрашени от отпадане. Анализирайки проблема констатирахме, че учениците са в училище, но поради липса на интерес или слаби постижения в учебните занятия, допускат неизвинени отсъствия. Имат лоши прояви по отношение на дисциплина, и голям брой слаби оценки, което неминуемо ги поставя в групата на застрашени от отпадане. В условията на обучение в преобладаваща билингвална среда, обучението на писмен и говорим книжовен български език е затруднено и някои ученици имат затруднения с усвояването на учебния материал. Проблемът с отпадащите и застрашените от отпадане ученици е по-силно изразен. Затова е нужно да се предприемат мерки от цялата педагогическа колегия със съдействието на ръководството.

А Н А Л И З Н А С И Т У А Ц И Я Т А

Съгласно направена оценка на риска от отпадане на ученици от училището, като рискови фактори, предшестващи отпадането, бяха идентифицирани:

- Продължително отсъствие от училище
- Проблемна семейна среда
- Трудна адаптация към изискванията в училище
- Отдалеченост на училището
- **породени от липса на контрол и слаба заинтересованост от страна на родителите за образованието на децата, конфликти и напрежение в семейството, трайна безработица, развод, заболяване или смърт на член от семейството, прояви на домашно насилие и др;**

Рискови фактори:

- Нежеланието на родителите ученика да ходи на училище, страх от изпращане в друго населено място, страх от откраждане
- Необходимост за извършване на работа в дома, грижа за роднини и близки
- Конфликти в семейството, проблеми между родителите(развод, нови партньори на родителите,пиянство,побой
- Смяна на местоживеенето, трудова миграция на родителите
- Липса на родителски надзор и заинтересованост на родителите
- Негативно отношение към образованието на родителите и учениците
- Прекъснали обучението си поради сключване на брак, раждане на дете
- Други семейни причини

Възможности:

- кандидатстване по различни програми, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности
- ранно идентифициране на учениците в риск
- нови форми за по-голямо ангажиране на родителите
- ефективно включване на училищните и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище
- обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в риск да отпаднат от училище
- разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, консултиране, професионално ориентиране и чрез активна работа със семейството
- поддържане на база данни, индивидуално портфолио, индивидуални програми за всяко застрашено дете
- разширяване на връзките с извънучилищните институции

Заплахи:

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите
- Липса на ефективни санкции за родителите
- Нисък жизнен стандарт на част от населението
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище
- Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашените от отпадане

Задачи:

- 1.Изграждане на прецизна система от взаимовръзки и обратна информация за поведението и успеваемостта на учениците.
- 2.Развиване на ефективна система от действия за преодоляване на проблема с безпричинните отсъствия.
- 3.Реализиране на дейности в партньорство с други структури, родители, неправителствени организации – подкрепяща среда.
- 4.Разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, осигуряване на консултиране, съветване, професионално ориентиране, активно въвличане и работа със семейството.

5. Създаване на условия за опознаване и разбирателство между различните етнически групи и мотивиране на семействата за безпроблемно интегриране на учениците.

6. Създаване на условия за прилагане на методът *училище за родители* е иновативен за страната ни, но вече се ползва и печели все по-голяма популярност. Идеята е учителите и ръководството да организират *полезни* родителски срещи – работилници, лекции и уебинари по теми като социално-емоционално развитие на децата, екранно време, проблеми с комуникацията, скрити послания, език на тялото, емоционална интелигентност и т.н. Тези събития дават пространство за общуване между родители и учители, поставят двете групи в нови роли, сплотяват училищната общност и дават ценни съвети и насоки на родителите

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Обща цел:

Обхват и задържане на учениците в училище чрез разработване, прилагане и мониторинг на училищна политика за намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система чрез целенасочено въздействие и създаване на комплекс от разнообразни мерки в условията на ефективно взаимодействие със заинтересованите страни.

Подцели:

1. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност
Индикатор за постигане – намаляване на неизвинените и извинените отсъствия
2. Създаване на положителни нагласи към учебния процес
Индикатор за постигане – повишаване на успеха на застрашените ученици

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Приложен единен комплекс от политики, планове и мерки на училищно ниво, съответстващи на националните, областни и регионални такива, основаващи се на системно наблюдение, анализ, оценка, отчетност и прозрачност, от които да произтичат коригиращи действия, съобразно установените дефицити.
2. Подобрени резултати от обучението и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитието на всяко дете и ученик, включително на ученици от уязвими етнически общности и такива със специални образователни потребности.
3. Повишен обхват на подлежащите ученици, задържането им в училище, намаляване броя на безпричинните отсъствия и успешна социализация на ученици от малцинствени групи.

ДЕЙНОСТИ:

1. Изготвяне на поименен списък от класните ръководители, в чиито класове има ученици със затруднения в ограмотвяването.

2.Изготвяне на личен профил на тези ученици или портфолио.

3. Изработване на индивидуален тематичен план и календарен график за преодоляване на изоставането.

4.Определяне на ден от седмицата (може да се ползва и 2 ЧК), в който родителите на тези ученици да бъдат запознавани с поведението,дисциплината и участието им в училищния живот.

5.Организиране на училищни празници.

6.Директора на училището възлага на педагогическите специалисти и на друг персонал включването в екипите за обхват и осигуряват участието на включените лица.

7.Изготвяне на седмичен бюлетин на класа - книжно тяло или цифров файл с текст и снимки, който ежеседмично обобщава напредъка на класа. Целта е родителите да бъдат наясно какви успехи и трудности сте срещнали и какво ви предстои, за да знаят как могат да подкрепят децата си извън училище;

8.“Ролеви модел” е добре позната стратегия за пряко ангажиране на родителите. Учителите организират тематични събития за учениците, по време на които някой родител влиза в роля на гост-лектор. Темите, по които родителите ще споделят опита си, са всеобхватни: кариера, лични успехи и неуспехи, отказ от зависимости, лична философия и т.н